

ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

С. В. ІЩЕНКО, ст. викл. кафедри економіки

Н. Ю. ПИСАРЕНКО, студ.

*Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського,
м. Кременчук*

В умовах глобалізації та зростання впливу концепції інклюзивної економіки на господарський сектор країни, одним із найважливіших елементів продовольчої безпеки держави стає активна експортна політика та нарощування експортного потенціалу. Досвід провідних країн показує, що конкурентоспроможний експорт – це результат цілеспрямованої політики держави, орієнтованої на підтримку провідних галузей національної економіки, створення сприятливих умов для їх виходу на світові ринки.

Сільськогосподарське виробництво зможе реально сприяти розвитку вітчизняної економіки, забезпечити реалізацію національних інтересів країни, якщо буде конкурувати на світових ринках. Тому пошук шляхів підвищення експортної конкурентоспроможності українських виробників, забезпечення експортної безпеки України на зовнішніх ринках сільськогосподарської продукції – є важливою й актуальною проблемою [1].

Динаміку обсягів експорту живих тварин та продуктів тваринного походження наведено на рисунку 1.

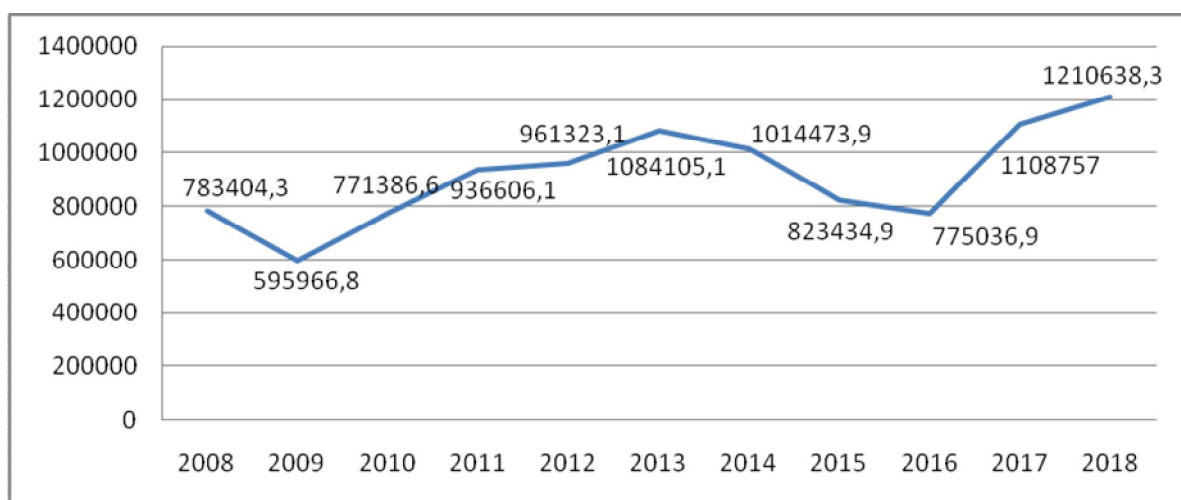

Рис. 1 – Динаміка експорту живих тварин та продуктів тваринного походження Україною (тис. дол. США) [2]

Аналіз статистичних даних свідчить про позитивну динаміку експорту живих тварин та продуктів тваринного походження у період 2009–2013 рр. Надалі, у 2014–2016 роках можна спостерігати погіршення показників, що було спричинено низкою факторів, зокрема: скорочення поголів'я овець та кіз, що стало наслідком анексії Росією Криму, де традиційно розвивалося вівчарство; скорочення поголів'я у свинарстві, яке частково, як і в інших галузях тваринництва, пов'язане з втратою контролю над тимчасово окупованими територіями Луганської, Донецької областей та Криму та інше.

Слід зазначити, що динаміка українського експорту молока та молочних продуктів протягом 2011–2016 років демонструвала вкрай негативну тенденцію. Основними проблемами розвитку експорту українського молока та молочних продуктів, його переорієнтації на більш вимогливі європейські ринки є низька якість молочної сировини, низька технологічність виробництва, невідповідність продукції європейським вимогам якості, відсутність сертифікації за європейськими стандартами. Експортувати до країн ЄС Україна може лише молочні продукти вироблені з молочної сировини екстра-класу, частка якої в Україні з загального обсягу виробництва молока ледь сягає 16,5 % [3].

Позитивні зміни обсягів експорту молока та молочної продукції Україною спостерігаються у 2017 році. Так, порівняно з 2016 роком загальні обсяги експорту молока і молочної продукції зросли у 2017 році на 75,6 %, що є значним приростом. Нові експортні перспективи створюють умови для підвищення зацікавленості сільськогосподарських виробників розвивати молочне тваринництво. Але для підвищення рівня якості виробництва молока до європейських стандартів галузь потребує значної модернізації, що, в свою чергу, актуалізує питання інвестиційного забезпечення розвитку сільськогосподарських підприємств.

Задля подолання перешкод на шляху до підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської галузі важливо розробити заходи щодо реалізації експортного потенціалу даного сектору; створити умови для розвитку експортоорієнтованого виробництва на принципах інноваційності і екологічності; гармонізувати систему стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції, правила санітарного та ветеринарного контролю з європейськими та міжнародними стандартами й вимогами; удосконалити транспортну та портову інфраструктури; зменшити тиск на ведення бізнесу в сільськогосподарському секторі тощо.

Література:

1. Полковниченко С. О. Безпековий вимір реалізації експортного потенціалу аграрного сектору економіки України / С. О. Полковниченко // *Економічний форум*, 2017. – С. 58–66.
2. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Agricultural enterprises development strategy investment support in the field of animal husbandry in Ukraine. *SHS Web Conf.* 2020. Volume 73. URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20207301009>